

Гнатенко І. А., д.е.н., професор
Платонов С. М., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Алексеев А. С., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Київський національний університет технологій та дизайну

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДТРИМКИ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ

Інфраструктура малого бізнесу включає різні елементи: фінансові інститути, цифрові платформи, освітні та консультаційні програми, підтримку державних та громадських ініціатив, які спільно сприяють розвитку підприємницького середовища. Для успішного функціонування та зростання малого бізнесу важливо, щоб ця інфраструктура була гнучкою та доступною, а також щоб використовувались сучасні підприємницькі технології, які можуть оптимізувати роботу кожного з цих елементів. Підприємницькі технології підтримки інфраструктурних елементів малого бізнесу є важливими інструментами для забезпечення стійкості, ефективності та зростання в умовах сучасної економіки. Одним з найважливіших аспектів підтримки малого бізнесу є доступ до фінансування. В умовах обмеженого стартового капіталу або недостатньої кредитної історії, багато підприємців стикаються з проблемами в залученні фінансових ресурсів. Однак сучасні підприємницькі технології, такі як фінтех-платформи, краудфандинг і мікрокредитування, допомагають подолати ці перешкоди. Вони надають малим підприємствам можливість отримати фінансування від різних джерел, зменшуючи залежність від традиційних банківських установ. Такі технології дозволяють спрощувати процедури отримання кредитів, знижувати вартість фінансових послуг і роблять фінансові ресурси більш доступними для підприємців, що в свою чергу стимулює розвиток малого бізнесу [1-2].

Діджиталізація малого бізнесу є ще одним важливим напрямом підприємницьких технологій. Використання цифрових платформ та онлайн-інструментів дозволяє малим підприємствам інтегруватися у глобальні ринки, розширювати аудиторію та підвищувати ефективність своїх операцій. Наприклад, впровадження електронної комерції через власні вебсайти або маркетплейси дає змогу підприємцям реалізовувати свою продукцію не лише на місцевих ринках, але й за межами країни. Крім того, цифрові інструменти, такі як автоматизовані програми управління запасами та системи онлайн-бухгалтерії, значно полегшують управління бізнесом і дозволяють підприємцям більше зосереджуватися на стратегічних аспектах своєї діяльності.

Технології для підтримки освітніх і навчальних програм відіграють важливу роль у розвитку підприємницького потенціалу. Малі підприємства часто стикаються з проблемою нестачі знань або навичок у певних галузях бізнесу, таких як фінансове управління, маркетинг чи правові питання. Освітні платформи та онлайн-курси, які спрямовані на розвиток підприємницьких навичок, допомагають заповнити ці прогалини. За допомогою вебінарів, онлайн-консультацій та індивідуальних програм наставництва підприємці отримують доступ до необхідних знань і досвіду, що дозволяє їм розвивати свій бізнес більш ефективно. Такі платформи також часто забезпечують мережеві можливості, що дозволяє підприємцям обмінюватися досвідом і знаннями з іншими підприємцями, розширюючи їхні можливості для співпраці.

Держава відіграє важливу роль у підтримці інфраструктурних елементів малого бізнесу через різні програми підтримки та регуляторні заходи. Важливим аспектом є надання підприємцям доступу до пільгових програм фінансування, державних грантів або субсидій, які дозволяють малим бізнесам розвиватися в умовах обмежених фінансових можливостей. Окрім цього, держава забезпечує доступ до інфраструктури бізнес-інкубаторів та технологічних парків, які допомагають малим підприємствам отримати підтримку у вигляді офісних приміщень, доступу до ресурсів і консультаційних послуг. Такі ініціативи дозволяють знижувати витрати на старт і надають малим бізнесам більше можливостей для розвитку в умовах конкуренції.

Не менш важливою є роль консалтингових послуг у підтримці малого бізнесу. Консалтингові фірми та спеціалізовані організації надають послуги з оптимізації бізнес-процесів, стратегічного планування та розробки маркетингових стратегій. За допомогою консультацій підприємці можуть краще розуміти особливості свого ринку, вивчати конкурентів, аналізувати поточні тенденції та вдосконалювати свою бізнес-модель. Консалтинг також допомагає підприємцям адаптуватися до нових технологій та використовувати їх для підвищення ефективності свого бізнесу. Такі послуги надають не тільки зовнішні компанії, але й різні громадські організації та міжнародні програми підтримки малого бізнесу, що створює можливості для залучення досвіду та кращих практик з усього світу.

У контексті інфраструктурних елементів малого бізнесу важливу роль відіграють технології, спрямовані на розвиток комунікації між підприємцями, партнерами та клієнтами. Використання соціальних мереж, месенджерів та спеціалізованих бізнес-платформ дозволяє малим підприємствам не лише ефективніше просувати свою продукцію, але й забезпечувати постійну комунікацію з клієнтами, що сприяє підвищенню рівня їхньої лояльності. Цифрові інструменти для проведення рекламних кампаній, аналізу споживацьких переваг та управління зворотним зв'язком дозволяють підприємцям точніше налаштовувати свої маркетингові стратегії і досягати кращих результатів з мінімальними витратами.

Також необхідно відзначити важливість інноваційних платформ для малого бізнесу, таких як бізнес-акселератори та стартап-інкубатори, які створюють сприятливі умови для розвитку інноваційних підприємств. Вони забезпечують доступ до ресурсів, наставників і фінансування, необхідного для розвитку молодих бізнесів, що перебувають на етапі становлення. Такі платформи допомагають підприємцям швидше виводити свої продукти на ринок, отримувати зворотний зв'язок від інвесторів і потенційних клієнтів, а також знаходити партнерів для розширення своєї діяльності.

Підприємницькі технології підтримки малого бізнесу створюють цілу екосистему, в якій кожен елемент взаємодіє для досягнення загальних цілей розвитку бізнесу. Інтеграція цих технологій у щоденну діяльність малого бізнесу не тільки підвищує його ефективність, але й сприяє його адаптації до нових викликів ринку, зменшує витрати та забезпечує стійкий розвиток у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Михайлов А. М., Ільїн В. Ю., Коцупатрий М. М., Фурсіна О. В., Гнатенко І. А. Управління інноваційною економікою в контексті тренду сталого розвитку в рамках моделі інституціонально-матричної кластеризації в умовах адаптивного кадрового менеджменту, діджиталізації агропродовольчої сфери та адаптації до умов пандемії COVID-19. *Економічні горизонти*. 2021. № 2 (17). С. 29–40.

2. Разводовська В. О., Заяц О. В., Парохненко О. С., Гнатенко І. А. Інноваційність в підприємницькій діяльності в системі ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Т. 6, № 1. С. 290-297.

УДК 338.2

Гнатенко І. А., д.е.н., професор
Святецький В. В., докторант
Рабчук С.В., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
Київський національний університет технологій та дизайну

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ МАТРИЦІ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ КРИЗИ

У сучасних умовах, коли кризові явища стають частими й затяжними, підприємницьке середовище вимагає більш ефективних і гнучких інституційних механізмів, що сприяють розвитку інновацій. Для досягнення цих цілей необхідно розглянути декілька ключових аспектів удосконалення інституційної матриці. Удосконалення інституційної матриці інноваційного підприємництва в умовах кризи є надзвичайно важливим для стабілізації економічного розвитку та забезпечення стійкого зростання. Перш за все, слід звернути увагу на адаптацію законодавчої бази до потреб інноваційного бізнесу. Зазначене включає спрощення процедур реєстрації, ліцензування та оподаткування нових підприємств, особливо тих, що займаються розробкою інноваційних продуктів і технологій. Створення умов для легкого входження на ринок є критично важливим для розвитку стартапів та інших малих підприємств, що зазвичай є головними рушіями інноваційного процесу. Зміни у законодавстві мають спрямовуватись на скорочення бюрократичних бар'єрів та спрощення доступу до фінансування. Другим важливим елементом є підтримка інфраструктури для інноваційного підприємництва. Зазначене стосується створення та розвитку технологічних парків, бізнес-інкубаторів і центрів трансферу технологій, що надають доступ до необхідних ресурсів і експертизи. Такі інституції можуть допомогти стартапам та іншим інноваційним підприємствам знизити витрати на розвиток та тестування нових продуктів, що особливо актуально в умовах кризових обмежень на капіталовкладення.

Фінансове середовище також має значний вплив на можливості розвитку інноваційного підприємництва. Для подолання кризових явищ необхідно вдосконалити механізми державної та приватної підтримки, зокрема шляхом запровадження програм пільгового кредитування, грантів та венчурного фінансування. Важливу роль відіграють також спеціальні фонди підтримки інноваційних проєктів, що можуть функціонувати на державному або регіональному рівнях, забезпечуючи доступ до ресурсів навіть у періоди економічної нестабільності. Крім того, удосконалення інституційної матриці вимагає тіснішої співпраці між урядом, науковими установами та бізнесом. Партнерство між цими трьома секторами може стати запорукою успішного трансферу знань та технологій з наукових лабораторій у промисловість. Важливо створювати платформи для обміну інформацією та досвідом, а також стимулювати розвиток інновацій через державні замовлення на новітні технології та продукцію. Криза може стати поштовхом для таких партнерств, оскільки економічні та соціальні виклики вимагають нових рішень, що можуть бути забезпечені лише шляхом спільних зусиль. Ще одним аспектом є розвиток людського капіталу, що безпосередньо